

Как законно да си намаля данъците?

(Информация за физическите лица)

Какви данъчни облекчения мога да ползвам?

Ако искате да си намалите данъците, предлагаме Ви не трикове, а напълно законни начини да ползвате данъчни облекчения. Можете да направите дарение, да изберете да внасяте лични вноски за доброволно пенсионно или здравно осигуряване. Съществува вариант и да си закупите осигурителен стаж. Можете да си направите, например, и застраховка „Живот“ и рента“. Ако имате дете, можете да се възползвате от семейното подоходно облагане, като е необходимо да отговаряте на определени условия.

Как да си намаля данъка, ако имам дете?

Ако имате едно дете, можете да намалите дохода си (данъчната основа) с 360 лв. Това обаче не означава, че такъв данък ще ви бъде върнат, а че общият сбор от данъчните основи за всичките Ви доходи, подлежащи на облагане, ще бъде намален с 360 лв. За две деца приспадате 780 лв., а за три и повече деца – 1140 лв.

Полезна математика

Ако доходът (данъчната основа) Ви за 2006 г. е 7000 лв. и имате едно дете, ще спестите около 80 лв. от годишното си данъчно задължение.

Повече за семейното подоходно облагане можете да прочетете на http://www.nap.bg/useful/family_taxes.htm.

Колко ще спестя със застраховка „Живот“?

До 10 процента от облагаемия си доход можете да намалите, ако си направите застраховка.

Данъчно облекчение се ползва само за застраховки „Живот“ и рента“ и за застраховки „Живот“, свързани с инвестиционен фонд. Трябва да сключите договор със застрахователно акционерно дружество, с взаимозастрахователна кооперация, с презастраховател, получил лиценз за застраховане, или с чуждестранен застраховател, регистрирал клон в България. След изтичане на срока на договора на застраховката или ако си изтеглите парите преди изтичането на срока на договора, натрупаната сума (без лихвите), за която сте ползвали данъчно облекчение, се облага с 12%.

Полезна математика

Ако заплатата Ви е, например, 500 лв., максималното данъчно облекчение, което можете да ползвате, е 50 лв. на месец. Тези 50 лв. можете да внесете за застраховка. Натрупаната сума за една година е 600 лв. Ако Вашият договор е за 25 години, през тези години ще натрупате застрахователна сума от 15 000 лв. При изтичане на договора натрупаната сума се облага с еднократен данък, който в момента е 12%. Така ще получите 13 200 лв. и натрупаните лихви.

С колко ще намалая данъка си с доброволно социално осигуряване?

Ако решите, че това е начинът да си намалите данъците, можете да ползвате до 10% данъчно облекчение. Има два вида вноски. Единият вид е за доброволно пенсионно осигуряване. Така получавате допълнителна пенсия, като можете да изтеглите натрупаната сума когато пожелаете. Другият вид вноски е за доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация.

За да ползвате тези данъчни облекчения, трябва да имате договор с пенсионно-осигурително дружество или с дружество за допълнително доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация. Ако сте на трудов договор, можете да ползвате данъчното облекчение както месечно, така и годишно. **ВАЖНО!** Можете да си намалите данъка месечно, само ако вноските се правят чрез работодателя Ви.

Полезна математика

Ако месечният Ви облагаем доход (в общия случай – основна заплата плюс процент за прослужено време) е 400 лв., максималният размер на направените чрез работодателя вноски, за които можете да ползвате данъчното облекчение, е 40 лв.

Данъчното облекчение се ползва годишно при преизчисляването на данъка от основния Ви работодател или чрез подаване на годишна данъчна декларация.

Как да си намалая данъците с доброволно здравно осигуряване?

С до 10 процента можете да си намалите облагаемия доход и ако започнете да внасяте вноски за доброволно здравно осигуряване. За да ползвате това облекчение, трябва да сключите договор със здравноосигурително дружество.

Правилата за ползване на това данъчно облекчение са аналогични на правилата за ползване на данъчното облекчение за доброволно социално осигуряване.

Важно!

1. Ако направите, например, вноски за застраховка „Живот“ и рента“ и за доброволно здравно осигуряване, данъчното облекчение общо е до 10% от облагаемия доход.
2. Ако направите, например, вноски за доброволно здравно и за доброволно пенсионно осигуряване данъчното облекчение е до 10% или общо до 20%.

Мога ли да намалая данъците си със закупуване на осигурителен стаж?

Закупуването на осигурителен стаж е възможност да намалите данъците си по законен начин. Трябва обаче да работите по трудов или граждански договор, да упражнявате свободна професия или друга дейност по извънтрудови правоотношения, за която не плащате патентен данък, в т.ч. като едноличен търговец. За целта трябва да направите вноски, които се изчисляват върху минималния осигурителен доход за самоосигуряващи се (за 2006 г. този доход е 220 лв.). Осигурителната вноски за 2006 г. е 23% върху 220 лв. До края на 2015 г. можете да се възползвате от правото да си закупите стаж.

☎ **Повече информация на www.nar.bg или на тел. (02) 988 40 40 30 65**

Ако направите тези вноски, за осигурителен стаж при пенсиониране Ви се зачита времето на обучение (висше или полувисше образование) или времето, за което сте навършили възрастта за придобиване право на пенсия, но не Ви достигат до 5 години осигурителен стаж.

Направените през годината вноски за закупуване на осигурителен стаж се приспадат в пълен размер от облагаемия доход. За да се ползва това право, трябва да подадете годишна данъчна декларация.

Ако направя дарение, мога ли да си намаля данъците?

Можете да си намалите данъците и като направите дарение. За да ползвате това данъчно облекчение, трябва да работите по трудов или граждански договор, да упражнявате свободна професия или друга дейност по извънтрудови правоотношения, за която не плащате патентен данък, или да имате доходи от наем или аренда. **ВАЖНО!** Едноличните търговци ползват данъчно облекчение за дарения по реда и условията на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Точно с колко ще си намалите данъците, зависи от това в полза на кого е дарението.

Важно е да знаеш!

С колко ще си намаля облагаемия доход чрез дарение?

С до 10% – ако са в полза на образователни и здравни заведения и организации, които са на бюджетна издръжка, лечебни заведения; юридически лица, които не са търговци, с благотворителни, социални, природозащитни, здравни, научно-изследователски, образователни и спортни цели; регистрираните изповедания; Българския червен кръст; подпомагане на социално слаби, хора с увреждания, деца с увреждания или без родители; културни институти, общините; фонд „Енергийна ефективност“ и др.

С до 50% – ако дарението е в полза на Център „Фонд за лечение на деца“.

С до 15% – ако направите дарение за културата.

ВАЖНО! Общият размер на даренията не може да превишава 65%.

Как да направя дарение за културата?

Ако сте решили да направите дарение за културата, ще си намалите облагаемия доход с до 15 процента. Меценатите могат безвъзмездно да предоставят помощ за произведения на изкуството (литературни, публицистични, музикални, сценични произведения, филми, произведения на изобразителното изкуство, на архитектурата, на фотографията, изпълненията на артисти и др.). Дарение може да се направи и за археологически проучвания, реставрация и консервация, свързани с опазване на културно-историческото наследство. За да ползвате данъчното облекчение за дарение, не трябва да имате данъчни и осигурителни задължения към 31 декември на съответната година.

Полезна математика

Какви данъчни облекчения мога да ползвам?

Ако сте на **трудова договор** и годишната Ви заплата е, например, 7000 лв., можете да намалите облагаемия си доход с:

- лични вноски за доброволно пенсионно осигуряване (и/или за доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация) – 700 лв. (до 10% от 7000 лв.);
- лична вноска за застраховка „Живот“ и рента“ и/или за доброволно здравно осигуряване – 700 лв. (до 10% от 7000 лв.);
- пълния размер на внесените суми за закупуване на осигурителен стаж;
- дарение за БЧК (образователна институция и т.н.) – до 10% от 7000 лв. (след намаляването им със задължителните осигурителни вноски и доброволните вноски);
- дарение за Център „Фонд за лечение на деца“ – до 50% от 7000 лв., след намаляването им със задължителните осигурителни вноски и доброволните вноски за осигуряване и застраховка;
- дарение за културата – до 15% от 7000 лв., след намаляването им със задължителните осигурителни вноски и доброволните вноски за осигуряване и застраховка;
- ако имате 1 дете, 360 лв.

Ако упражнявате **свободна професия** (лекар, адвокат, журналист и др.) и годишният Ви доход е, например, 10 000 лв.

- лични вноски за доброволно пенсионно осигуряване, доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация – 650 лв. (до 10% от 10 000 лв., след намаляването им с нормативно признатите разходи – 35%);
- лична вноска за застраховка „Живот“ и рента“ и/или за доброволно здравно осигуряване – 650 лв. (до 10% от 10 000 лв., след намаляването им с нормативно признатите разходи 35%);
- пълния размер на внесените суми за закупуване на осигурителен стаж;
- дарение за БЧК (образователна институция и т.н.) – до 10% от 10 000 лв. (след намаляването им с нормативно признатите разходи – 35%, със задължителните осигурителни вноски и с доброволните вноски за осигуровки и застраховки);
- дарение за Център „Фонд за лечение на деца“ – до 50% от 10 000 лв. (след намаляването им с нормативно признатите разходи, със задължителните осигурителни вноски и с доброволните вноски за осигуровки и застраховки);
- дарение за културата – до 15% от 10 000 лв. (след намаляването им с нормативно признатите разходи – 35%, със задължителните осигурителни вноски и доброволните вноски за осигуровки и застраховки);
- ако имате 1 дете – 360 лв.;

Важно е да знаеш!

Данъчното облекчение за отглеждане на деца може да се ползва и за доходите от продажба или замяна на имущество.

Съществуват специални облекчения за хората с намалена работоспособност (50% и над 50%). Те могат да намалят облагаемия си доход с двойния размер на необлагаемия минимум за съответната година.